

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ ΗΡΘΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΦΟΡΤΩΜΕΝΟΣ ΜΕ ΩΡΑΙΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Γιώργο, γιέ σου.

Είπα να αφήσω τα των Συλλόγων σε σένα που τα έζησες από κοντά με τη δημοσιογραφία. Όμως έχω αναμνήσεις από τον τοπικό δικό μου Σύλλογο που ήταν από τους πρώτους πριν ακόμα έρθεις στο Σύνδνευ εσύ. Όταν ήρθαμε εμείς δεν υπήρχε η ποικιλία που δημιουργήθηκε αργότερα. Υπήρχαν περισσότερο σαν πατριές οι Κυθήριοι, οι Καστελορίζιοι και οι Ακρατινοί. Οι Καστελορίζιοι είχαν μια λέσχη στο Οξφορντ Στρίτ, μάλλον σε στυλ Καφενείο. Οι Ακρατινοί δεν νομίζω πως είχαν τότε δική τους λέσχη, είχαν όμως τον Σύλλογο Χελμός που είχε δράση και έκανε διάφορες εκδηλώσεις. Με αυτούς έκανα την πρώτη μου επαφή κι εγώ με την κοινωνική ζωή, σ' ένα χορό στο Πάλλας Ηοτέλ, το σημαντικότερο τότε, κάπου εκεί που είναι τώρα το Χίλτον στο Πιπ στρήτ. Οι Κυθήριοι που εδώ έμαθα πως λέγονται και Τσιριγώτες, δεν ξέρω αν είχαν από τότε το Χτίριο κοντά στο κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό. Υπήρχε βέβαια και η Κοινότητα και η ΑΧΕΠΑ, που δεν είχαν τοπικιστικό χαρακτήρα κι είπα θα γραφτώ σ' αυτά. Υπήρχε και ένας καλλιτεχνικός Σύλλογος το Ολύμπικ με νέα αυστραλογεννημένα παιδιά. Από τους νεοφερμένους είχαν προηγηθεί οι Αιγυπτιώτες που οι περισσότεροι είχαν έρθει από το 50-52. Και κάποιοι άλλοι στα σπάργανα οι περισσότεροι. Εμείς νεοφερμένοι κι απροσάρμοστοι - αρχές δεκαετίας 60 - σμίγαμε να μοιράσουμε τη νοσταλγία και πληροφορίες. Δεν γνώριζα πολλούς από τους συντοπίτες μου. Μου λέει μια φορά ο Αντρέας Αλεξόπουλος, συμμαθητής στο Γυμνάσιο, οργανώνουμε συνάντηση να φιάσουμε Σύλλογο και πρέπει να έρθεις. Έγινε η συνάντηση ακολουθήσαν κι άλλες και τον στήσαμε το Σύνδεσμο. Ο Αντρέας έχει φύγει από κοντά μας όπως κι άλλοι, όπως ο Κώστας Σαφαρής από τους πρωτοπόρους που έφυγε τώρα τελευταία. Εφυγαν και ο Αντρέας Τεφάνης κι ο Γιώργος ο Οικονομόπουλος, κι ο Γιώργος ο Βруνιώτης, κι ο Κώστας ο Κότσιφας. Λίγοι έχουμε μείνει από τους πρωτοπόρους Κώστας Σαχλάς, Αναγνωστόπουλοι, Νικολόπουλοι, Παναγιώτης Χρονόπουλος, Διονυσόπουλος, Χρήστος Τόγιας, Σπύρος Καρατάσος και άλλοι που έχουμε πλέον χαθεί. Ελπίζω να μην ξέχασα κανένα από τους πρωτοπόρους γιατί πέρασαν πολλοί και έβαλε καθένας το πειρα-

δάκι του, τη δική του προσφορά.

Μας παίρνει το ρεύμα της ζωής, παιδιά, εγγόνια νέες συγγένειες και πάμε... Όμως θυμάμαι τις χαρές και τον ενθουσιασμό! Και δεν είχαμε παρά το μεροκάματο. Και κάναμε τα Συμβούλια στα σπίτια μας, και στολίζαμε την αίθουσα μόνοι μας, τραπέζια, μικρόφωνα. Τα θυμάσαι τα χάρτινα τραπεζομάντιλα με το μέανδρο; Και καθορίζαμε καθήκοντα, ποιος θα πάει στη μαρκέτα, κιβώτια τα μαρούλια, ντομάτες, αγγουριά, ποιος στο χασάπη, ποιος τις μπύρες, τα αναψυκτικά, ποιος στην πόρτα, ποιος το ταμείο, όλα μόνοι μας. Κι ούτε αυτοκίνητο είχαμε, ούτε ευχέρια χρήματος. "για την Ελλάδα, ρε γαμώτο" που είπε η Πατσαλίδου για το χρυσό μετάλλιο. Γνώρισα τους πιο πολλούς από το Νομό μας και χάρηκα τη συντροφιά και τη συνεργασία.

Ε, καλά, είχαμε και τις αναποδιές, κάποιους τζαναμπέτες, τους έχεις υπόψη σου; Αυτούς που λένε "τους τα είπα" και δεν ξέρουν ούτε τι είπαν. Και τους άλλους, "όταν ήμουνα εγώ..." Είχαμε και έναν που ούτε ήξερε τι γίνεται, ούτε στα συμβούλια ερχόταν ποτέ, αλλά όταν είχαμε χορό ήταν πάντα στην πόρτα και... υποδεχόταν. Όμως πόση ψυχαγωγία, πόση επαφή μεταξύ συμπατριωτών έχουν προσφέρει στην παροικία οι Σύλλογοι. Και πόση ικανοποίηση νιώθουν όσοι έχουν συμπράξει και προσφέρουν στους Συλλόγους.

Και πόσοι όμορφοι δεσμοί έχουν δημιουργηθεί, είτε σαν φίλιες, είτε από συγγένειες που δημιουργήθηκαν στην ατμόσφαιρα του Συλλόγου, της Αδελφότητας, του Συνδέσμου, όπως κι αν λέγεται. Είναι μια κοινωνία και όταν πας με καλή διάθεση, σίγουρα θα χαρείς την επαφή με το συνάνθρωπο και φτάνεις κάποια μέρα να νιώθεις γνωστός, φίλος, συντοπίτης. Τώρα στο περιθώριο έχεις τις αναμνήσεις εκείνου του καιρού και αισθάνεσαι ότι κάπου ανήκεις κι ας μην πηγαίνεις στους χορούς. Και κατευθύνεις αυτούς που φεύγουν κι αισθάνεσαι πως χάνεις δικό σου άνθρωπο. Έφυγε ο Κώστας ο Σαφαρής και θυμάσαι πως δούλεψες μαζί του. Ακόμα κι ο Βαγγέλης ο Πανταζόπουλος που έφυγε, κι ας μην συνεργάστηκα μαζί του ήταν γραμματέας για χρόνια, ήτανε από τους δικούς μας. Κι εκείνο που μας δίνουν οι τοπικές οργανώσεις μας δένουν κάπως με τις ρίζες μας, μας φέρνουν στον τόπο που γεννηθήκαμε.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ

Έφυγαν αργοναύτες κάποια μέρα,
ταξιδευτές στο χρόνο και στο χώρο,
σ' ωκεανούς, στην ιστορία,
στην ελπίδα.

Έφυγαν, μ' ένα δισάκι όνειρα,
μ' ένα δισάκι θάρρος.

Κι εκεί, μακριά απ' την Ιθάκη
"εις την ξένην"

με την καρδιά ζεστή, με την ελπίδα,
με χέρια ροζιασμένα, κουρασμένα
εχτίσανε κι εστήσαν τραγουδώντας
μνημεία και ξωκλήσια στην Ιδέα.

Τον πόνο τους τον έπλεξαν δαντέλες
τη νοσταλγία τους την έδεσαν κορδέλες.
Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γιέ σου κι' εσένα Γρηγόρη,

Τα ποιήματά σου, όπως το σημερινό, είναι σαν τις φωτογραφίες, ισοδυναμούν με χίλιες λέξεις. Απόσταγμα μιας ολόκληρης ζωής που το πίνουμε γουλιά γουλιά για να το απολαύσουμε, για να μην τελειώσει γρήγορα. Εγώ στο Σίδνεϊ δεν είχα καμία επαφή με τα σωματεία, αν και πηγαίναμε τακτικά σαν οικογένεια με φίλους στις εκδηλώσεις τους, στο Marrickville Town Hall, στο Erskineville Police Boys Club, στο Marana, στο Paddington Town Hall, στους Κρητικούς στο Μάρικβιλ κλπ.

Το ξεκίνημα των οργανισμών μας στην Αυστραλία γενικά, ήταν όπως περιγράφεις με ενθουσιασμό, με σκληρή δουλειά και με το χέρι συνέχεια στην τσέπη για να επιβιώσει ένα μικρό κομμάτι τού τόπου μας στην ξενιτιά.

Ημουν, όμως, μέλος στο Σύλλογο Ελλήνων εξ Αιγύπτου στο Αντελάιντ από το 1957 όταν διοργανώσαμε μια βραδιά ταβέρνας -όπως λένε τώρα- κάθε μήνα σε μια μικρή αίθουσα εκδηλώσεων στο κέντρο της πόλης, με φαγητά που έφερναν οι γυναίκες μας, με μουσική από γραμμόφωνο, με πολύ χορό και ευθυμία. Τα υπόλοιπα Σάββατα πηγαίναμε να γλεντήσουμε στη νεότευκτη αίθουσα της Κοινότητας επειδή ξέραμε πως κάποιο σωματείο θα είχε το χορό του και μάλιστα με ορχήστρα. Από τις μνημιαίες συγκεντρώσεις μας ο Σύλλογος συγκέντρωσε αρκετά χρήματα για ν' αγοράσουμε ένα σπίτι με μεγάλη αυλή και στόχο να χτίσουμε δική μας αίθουσα για να μην πληρώνουμε ενοίκιο σε ξένους. Πραγματικά, κάναμε τα σχέδια και αρχίσαμε το χτίσιμο με έναν οικοδόμο που τον βοηθήσαμε εμείς τα μέλη και νά' βλεπες ένα βουτυρόπαιδο Χα-

τζηβασίλη να κουβαλά με το καρτσάκι το σκυρόδεμα για τα θεμέλια και τη λάσπη για τα τούβλα.

Και σε ερωτώ, καλέ φίλε, πόσα συμβούλια Συλλόγων κάνουν σήμερα τέτοιες θυσίες; Εκτός, βέβαια, αν θεωρούνται «θυσίες» οι συνεδριάσεις και η διοργάνωση χοροεσπερίδων σε κλιδιάτες αίθουσες δεξιώσεων με μεγάλο κόστος. Τα εθνοτοπικά σωματεία τότε έπαιξαν σπουδαίο ρόλο για ν' ανακουφίσουν τη μοναξιά και τη νοσταλγία μας για τους άγιους τόπους που αφήσαμε πίσω με γονείς, αδέρφια, συγγενείς και φίλους. Τα σωματεία αυτά συντήρησαν για τις επόμενες γενιές τα τοπικά έθιμα και παραδόσεις, τα φαγητά, τους χορούς και τη μουσική με χορευτικά συγκροτήματα για τα παιδιά και εγγόνια τους. Γι' αυτό, όσοι ίδρυσαν αυτά τα σωματεία είναι ήρωες της ομογένειας που η προσφορά τους πρέπει κάποτε ν' αναγνωριστεί. Ιδεώδης τρόπος είναι ένα μουσείο τού μετανάστη που πρέπει να συμπεριληφθεί σε πολιτιστικό κέντρο, αν ποτέ αξιωθούμε να δούμε, μαζί με την ιστορία και προσφορά των συλλόγων μας στην ομογένεια.

Όμως από τότε που ιδρύθηκαν τα σωματεία μας υπήρχε η ημερομηνία λήξης τους, που δεν μπορούσαμε να προβλέψουμε επειδή δεν γνωρίζαμε τις εξελίξεις και μάλλον την επιταχύνουμε επειδή δεν μπορούμε να ελκύσουμε τα παιδιά μας που δεν νιώθουν το ίδιο πάθος, ή νοσταλγία για τον τόπο των προγόνων τους. Τώρα τα παιδιά μας ερωτεύονται και παντρεύονται συντρόφους από κάθε διαμέρισμα της Ελλάδας ή και ξένους ακόμη. Στο σημείο αυτό πρέπει να πω ότι τα παιδιά μας είναι περισσότερο «Ελληνες» και «Ελληνίδες» παρά τοπικιστές, από ό,τι είμαστε εμείς, γι' αυτό ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες των μεγάλων φορέων μας και λιγότερο στα σωματεία του τόπου καταγωγής τους. Αν τα σωματεία μας, λοιπόν, θέλουν να επιβιώσουν πρέπει να συγχωνεύσουν τις περιουσίες τους για να δημιουργήσουν μεγάλες εστίες που θα είναι ελκυστικές για τη νέα γενιά, χωρίς να χάσουν τη ταυτότητά τους. Ποιός μορφωμένος νέος μας με γνώσεις και ταλέντα θα δεχτεί να υπηρετήσει σε συμβούλιο συλλόγου που συνήθως έχει μερικές δεκάδες ηλικιωμένα μέλη και περιουσιακό στοιχείο ένα σπίτι ή έστω μια αίθουσα και κύρια δραστηριότητα έναν χορό, άντε και μια εκδρομή κάθε χρόνο;